

Spisz się, jeśli nie chcesz zapłacić grzywny!

Obowiązek udziału w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021) jest nałożony na Ciebie mocą ustawy. Jeśli uporczywie będziesz odmawiać spisania się, grozi Ci kara grzywny w wysokości nawet do 5 tys. złotych! Już trwają przygotowania pierwszych wniosków do sądu.

Mimo zbliżającego się półmetka NSP 2021 wielu mieszkańców nie wypełniło jeszcze obowiązku spisowego. Tłumaczenia są z reguły podobne: „brakuje mi czasu”, „zrobię to we wrześniu” lub „poczekam na rachmistrza”. Ryzyko jest jednak takie, że w końcu zapomnimy się spisać. A z tym wiążą się określone konsekwencje.

Jakim prawem?

Obowiązek spisowy jest zapisany w ustawie o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r. (art. 3). Zgodnie zaś z ustawą o statystyce publicznej „Kto wbrew obowiązkowi odmawia wykonania obowiązku statystycznego albo udzielenia informacji w spisie powszechnym lub innym badaniu statystycznym, podlega grzywnie” (art. 57).

Z osobami, które nie spisały się przez Internet lub telefon, skontaktuje się rachmistrz spisowy. Jeśli w trakcie rozmowy z rachmistrzem będziemy na różne sposoby unikać udziału w spisie, jest to równoznaczne z odmową, co może skutkować przekazaniem do organów ścigania zawiadomienia o niedopełnieniu obowiązku ustawowego i wszczęciem postępowania. Podstawą do takiego działania jest zapis z art. 17a ustawy narodowym spisie powszechnym: „Osoba fizyczna objęta spisem powszechnym nie może odmówić przekazania danych w ramach spisu powszechnego z zastosowaniem metody wywiadu bezpośredniego lub metody wywiadu telefonicznego”.

Skąd kwota 5 tys. złotych możliwej grzywny? W Kodeksie wykroczeń znajdujemy zapis: „Grzywnę wymierza się w wysokości od 20 do 5000 złotych” (art. 24).

Wszystko jest zatem precyzyjnie uregulowane i nie ma podstaw do kwestionowania zarówno obowiązku spisowego, jak i karania za unikanie spisu.

Chcesz uniknąć grzywny?

Po prostu spisz się! W dowolny sposób – najlepiej od razu przez Internet na stronie <https://spis.gov.pl/>, w punkcie spisowym w Urzędzie Gminy/Miasta lub przez infolinię spisową pod numerem 22 279 99 99. Nie odmawiaj rozmowy z rachmistrzem. Skontaktuje się on z Tobą osobiście lub zadzwoni, a na wyświetlaczu telefonu pojawi się numer 22 828 88 88 lub numer infolinii spisowej. Pamiętaj, że Rachmistrz chce Ci pomóc w spisie! Jeśli jesteś w danej chwili zajęty i nie masz czasu, ustal inny możliwie szybki termin rozmowy.

Co robi rachmistrz, gdy odmówisz?

Rachmistrz przy każdej odmowie spisania się (również w trakcie rozmowy telefonicznej, kiedy argumentujesz, że do końca spisu masz jeszcze czas) ma obowiązek przygotować specjalną notatkę urzędową. Na jej podstawie będą kierowane do sądu wnioski o ukaranie. Niestety jest już kilka przypadków wszczęcia takiej procedury.

Czy warto ryzykować konieczność wizyt w sądzie, składania zeznań i płacenia wysokiej grzywny? Odpowiedz sobie sam.